

Noderīga informācija talciniekiem

iespējams, viena no lietām, ar ko var saskarsies talcinieki, ir publiskās vietās atstātas izlietotās šļirces. Vietās, kas zināmas kā narkotiku lietotāju uzturēšanās vietas, noteikti nevajadzētu nodarbināt bērnus. Tomēr jārēķinās ar to, ka izmestās šļirces var atrasties jebkur – pat visprestīžākajos rajonos.

Organizējot sabiedrisko vietu uzkopšanas darbus, pirmkārt jānovērtē vide, kurā darbi paredzēti. Vietās, kas zināmas kā narkotiku lietotāju uzturēšanās vietas, noteikti nevajadzētu nodarbināt bērnus. Tomēr jārēķinās ar to, ka izmestās šļirces var atrasties jebkur – pat visprestīžākajos rajonos. Tas, protams, nenozīmē, ka jāatsakās no teritoriju sakopšanas. Jo ilgāk atkritumiem ļausim krāties, jo “kultūrlānis” būs biežāks un necaurskatāmāks, līdz ar to bīstamāks.

Lai izvairītos no saduršanās, noteikti jālieto atkritumu savākšanai piemēroti darbarīki – grābekļi, dārza dakšas, speciāli piederumi atkritumu uzslaucīšanai, lai savāktās lapas un citi priekšmeti nebūtu jāņem ar rokām. Gružu ievietošanai jālieto biezi un izturīgi atkritumu maisi, un cilvēkam rokās noteikti jābūt cimdziem no iespējami bieza materiāla, piemēram brezenta. Savāktos atkritumu maisus jāizvairās spiest ar rokām vai piespiest sev klāt, jo tajos var būt šļirces, adatas un citi asi priekšmeti.

Vispareizāk atrastās šļirces un adatas savākt necaurduramos konteineros, piemēram, plastmasas minerālūdens pudelēs, kuras ieteicams aizskrūvēt. Šādi savāktas šļirces un adatas, ja vien iespējams, nevajadzētu izmest sadzīves atkritumos, bet gan meklēt iespēju sadarboties ar firmām, kas utilizē medicīnas atkritumus, vai ārstniecības iestādēm, kurām ir līgums par medicīnas atkritumu utilizāciju. Vairākās Latvijas pilsētās darbojas HIV profilakses punkti, kas ar asinīm pārnesamo infekciju izplatības ierobežošanas nolūkā veic šļirču apmaiņu injicējošiem narkotiku lietotājiem – tur noteikti atrastās šļirces tiks pieņemtas utilizēšanai. Šādi HIV profilakses punkti atrodas Rīgā, Bauskā, Cēsīs, Daugavpilī, Jēkabpilī, Jelgavā, Jūrmalā, Kuldīgā, Ķekavā, Liepājā, Ogrē, Olainē, Saldū, Talsos, Tukumā; Mērsragā to kontaktinformāciju iespējams atrast Slimību profilakses un kontroles centra mājas lapā www.spkc.gov.lv, zem sadaļas „HIV profilakse” - HIV profilakses punktu kontakti.

Ja vien šļirce nav tikko lietota, saduroties ar adatu, risks inficēties ar HIV ir ļoti neliels. Pat, ja adatā saglabāties samērā liels asiņu daudzums, vīruss jau būs gājis bojā.

Tomēr saglabājas iespēja inficēties ar hepatītu vīrusiem, jo īpaši B hepatītu, kas ir ļoti izturīgs ārējā vidē! Cik ilgi šļirces un adatas var būt infekciozas, atkarīgs no ārējās vides apstākļiem, kur tās glabājušās. Svarīgi ir apzināties, ka risks var būt, un, veicot teritoriju uzkopšanas darbus, ievērot aprakstītos piesardzības pasākumus!

Ko darīt, ja tomēr gadījies sadurties?

Tūlīt pēc negadījuma:

- mazgāt brūci ar ūdeni un ziepēm,
- 3 -5 minūtes skalot brūci zem tekoša vēsa ūdens,
- dezinficēt brūci ar 70% spirta šķīdumu vai citu dezinfekcijas līdzekli,
- uzlikt sterilu pārsēju.

Ja notikusi saduršanās ar izlietotu šļirci, operatīvu informāciju par to, kā pareizi rīkoties, iespējams iegūt pa AIDS diennakts uzticības tālruni 67543777.

Cietušajam, līdz ņemot šļirci un adatu, ar kuru notikusi saduršanās, ieteicams 48 stundu laikā ierasties Rīgas Austrumu Klīniskās universitātes slimnīcas stacionāra „Latvijas Infektoloģijas centra” uzņemšanas nodaļā (Rīgā, Linezera ielā 3; tālr.: 67014552), lai speciālisti varētu izvērtēt iespējamo risku inficēties un nepieciešamības gadījumā nozīmētu nepieciešamo izmeklēšanu un ārstēšanu.

Informāciju sagatavoja:

Slimību profilakses un kontroles centrs

Veselības veicināšanas nodaļa

